

Educatieve kwaliteit

Facts

Definitie

“Educatieve proceskwaliteit verwijst naar een responsieve professional met hoge verwachtingen die feedback geeft, ontwikkeling stimuleert door kinderen uit te dagen in spel, en in een rijke speel- leeromgeving interessante activiteiten biedt die een beroep doen op alle ontwikkelingsdomeinen.”

Howes et al., 2008; Pianta et al., 2005; Thomassen & La Paro, 2009

Op welke wijze kunnen we educatieve kwaliteit beïnvloeden?

Er zijn drie invalshoeken benoemd:

- 1 competenties van de de pm'er
- 2 professionalisering
- 3 inhoud curriculum

1 De competenties van de pm'er

Competenties die passen bij een professional die werkt aan de educatieve kwaliteit zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Conceptontwikkeling
- Kwaliteit van feedback
- Stimuleren van taalontwikkeling

Conceptontwikkeling:

Het gebruik van gesprekken en activiteiten die het hogere orde denken en cognitie van kinderen bevorderen. Ook meet het de mate waarin de pm'er/leerkracht gericht is op instructie die leidt tot begrijpen in plaats van simpel nazeggen en van buiten leren. Onder hogere orde denken wordt verstaan: ordenen, vergelijken, verklaren, voorspellen, oplossingen bedenken en evalueren.

Denk aan de volgende concrete vaardigheden:

- maak gebruik van levensechte materialen die beroep doen op allerlei ontwikkelingsdomeinen
- goed ingerichte speelhoek (kan een manier zijn om pm'er indirect te stimuleren bepaalde woorden te stimuleren)
- actieve rol van pm'er door middel van meespelen
- het ontplooiën van cognitieve vaardigheden door denkvragen te stellen
- het aansluiten bij de belevingswereld om te zorgen dat het betekenisvol is
- de betrokkenheid van kinderen
- de leidster is betrokken en doet actief mee met de activiteiten van de kinderen om hun leren en ontwikkeling te ondersteunen

Kwaliteit van feedback:

De mate waarin de feedback van de pm'er / leerkracht het leren en begrijpen van kinderen vergroot en voortdurende deelname stimuleert.

Stimuleren van taalontwikkeling: betreft zowel de kwaliteit van en het aantal technieken die taal stimuleren en vergemakkelijken.

Bij metingen op dit aspect scoort de kinderopvang overall vrij laag op. Feedback op concrete producten zoals een tekening of een taartje van zand worden wel regelmatig gegeven. Feedback op het proces ontbreekt veelal in de praktijk. En juist die ondersteuning die nauwkeurig aansluit bij wat het kind nodig heeft is belangrijk bij

scaffolding. Voor een diepgaande interactie is het van belang om extra informatie of uitleg te geven en door te vragen. Dit blijkt heel lastig te zijn voor pm'ers.

Denk aan de volgende concrete vaardigheden:

- In reactie op de handelingen, antwoorden of opmerkingen van kinderen geeft de professional hints of hulp of stelt vragen
- De pm'er verschaft vaak extra informatie of uitleg om het begrip of de deelname van kinderen aan taken en activiteiten uit te breiden.
- scaffolding met hints, verbale of fysieke hulp en het stimuleren van denkprocessen
- verklaren van concepten of taken
- individuele en specifieke feedback

Stimuleren van taalontwikkeling:

Betreft zowel de kwaliteit van en het aantal technieken die taal stimuleren en vergemakkelijken.

In de kern gaat het om het zorgen voor een taalrijke omgeving. Even belangrijk is dat de kinderen ruimte hebben om open vragen stellen. Openvragen nodigen uit meer taal te gebruiken. Het gebruik van prentenboeken is ook effectief. Je moet vooral ook zorgen dat je niet te laag gaat zitten.

2 Professionalisering

Professionalisering is een belangrijk instrument om educatieve kwaliteit te stimuleren.

Hier hebben bovendien gemeente invloed op. Welke invalshoeken zijn te noemen:

- Educatieve doelen van het werk bespreken
- Samen vakliteratuur bespreken
- Samen nascholing volgen
- Bij elkaar in de groep kijken
- Observeren en feedback geven aan elkaar
- Kinderen die extra aandacht nodig hebben bespreken
- Ontwikkeling en functioneren van kinderen bespreken
- Samen activiteiten evalueren en bijstellen
- Samen activiteiten kiezen en ontwerpen
- Sociaal emotionele doelen van het werk bespreken.

Professionalisering van een beroepskracht staat niet op zichzelf. Het vormt een onderdeel van organisatiebeleid, profilering en missie.

3 Curriculum VVE

Een curriculum VVE zorgt voor gericht creëren van leermomenten door begeleid spel en activiteiten aanbod en een gebalanceerd aanbod van verschillende soorten spel en activiteiten die beroep doen op brede ontwikkeling.

Visions

Gemeente Breda:

Is gestart met het vergroten van de educatieve kwaliteit in de buitenwijken te vergroten. Zij hebben in de inrichting van de buitenruimte aangepakt met gebruik van natuurlijke materialen waarmee kinderen worden uitgedaagd. Er zijn boomstronken, een zachte grasheuvel en een grote buitenkeuken met stromend water. Kinderen komen hierdoor in aanraking met een groene omgeving en het is er op gericht om kinderen een zorgvuldigheid naar de natuur mee te geven.

Aansluitend op de inrichting van de buitenruimte is ook een pedagogisch programma voor de pm'er aangeboden.

Bovendien zijn op deze groepen 3 volwassenen op de groep en de hbo'ers verzorgen nadere professionalisering (4 uur per week).

Gemeente Utrecht: heeft gekozen om vooral in te zetten op professionalisering. "Een belangrijke basis vormt een werkdocument waarin we faciliteren hoe we de professionalisering vormgeven, het kader wordt ook steeds vernieuwd. Wij laten ons leiden door de wetenschap. Alle elementen die de educatieve kwaliteit kunnen versterken zijn hierin benoemd." Het biedt een kader om te kijken wat je kunt doen. Om te zorgen voor integrale benadering is gekozen voor het leren in netwerken. Het jonge kind was een ondergeschoven kindje, maar het is nu veel meer tussen de oren gekomen van directeuren.

Bekijk de website: nuvoorlaterutrecht.nl

Gemeente Amsterdam: In de gemeente Amsterdam wordt veelal gewerkt in jonge kind voorzieningen waar een nauwe samenwerking tussen mensen uit het onderwijs, opvang en het werkveld is gestimuleerd. De jonge kind voorzieningen werken aan verschillende bouwstenen bijvoorbeeld: brede leerontwikkeling, ouderbetrokkenheid, structurele coaching. Het is aan de organisaties om keuzes te maken voor nadere invulling. Elk jaar zijn er ook verdiepende onderzoekende en dan krijgen de pm'ers de gelegenheid om uit te leggen hoe zij de bouwstenen vormgeven.

Gemeente Enschede: In Enschede zijn er 28 Kindcentra. Er is een stuurgroep waar de verschillende onderwijskoepels bij elkaar zitten, de kinderopvangorganisaties en de gemeente. Samen maken zij plannen, kiezen ze voor programma's en aanpakken. Er zijn allerlei werkgroepen die specifieke thema's uitwerken, bijvoorbeeld 'scholing'. Dat heeft ertoe geleid dat alle pm'ers en leerkrachten professionalisering hebben verkregen. De werkwijze op de IKC's worden jaarlijks in beeld gebracht met een kwalitatieve vve-monitor. Alle peuters worden ook getoetst. Dat is een jaarlijkse rapportage die ook met elkaar besproken wordt. Daarnaast is er ook passende scholing per IKC. In Enschede is een doorgaande lijn voor nt2 ontwikkeld, genaamd Praten met Pim. Het is gebaseerd op de huidige woordenlijsten (De Bak-lijsten), alle woorden zijn in beeld gebracht. Ter ondersteuning is er een scholing voor pm'ers en leerkrachten aangeboden en je ziet daar ook een mooie samenwerking ontstaan. www.pratenmetpim.nl is ontwikkeld met subsidiegeld.